

Asia: VN/20544/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hyvinvointialueiden tehtäviä koskeviksi valtakunnallisiksi tavoitteiksi vuosille 2025-2029

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kymenlaakson hyvinvointialue pitää alueen kokonaisuuden ohjaamisen ja kehittämisen kannalta olennaisena, että tehtävien järjestämiselle on laadittu yhteiset valtakunnalliset strategiset tavoitteet. Mittareiden ja kerättävän tiedon luotettavuuteen ja vertailtavuuteen on kiinnitettävä erityistä huomiota.

KYMENLAAKSON TARKEMMAT KOMMENTIT TEKSTISÄLTÖÖN

*Työryhmän toimeksiantona olevat tausta-aineisto kohdassa 1. Tausta "Tavoitteissa on määriteltävä" sekoittaa lukijaa mikä on HVA tavoite ja mikä työryhmän tavoite?

*Yleisesti ottaen mittareita on paljon ollakseen strategisia mittareita, vaikka siellä on kansanterveyteen liittyviä kokonaisuuksia, ovat monet mittareista operatiivisia.

*AVI:n tehtäviin kuuluu esim. Hoitoonpääsyn seuranta. Ymmärrämme tämän tarpeellisuuden, mutta onko päällekkäisyyttä.

*Mittareissa olisi hyvä luoda jatkuvuutta, jotta alueilla ennätettäisiin organisoitua mittareiden ympärille. HVA organisaatiot ovat isoja organisaatioita ja kurssin muutokset ottavat aikaa. Kymenlaakson hyvinvointialue on pyrkinyt aiempien valtakunnallisten tavoitteiden osalta ottamaan haltuun siihen liittyvät mittarikokonaisuudet ja määritellyt niihin omistajat ja seurantasyklit. Jatkuvasti päivittyvät mittarit työllistävät hyvinvointialueita.

*Pidämme hyvänä, että mittareihin on olemassa numeraalinen arvo.

*Sivulla 11 on tavoitteet 2 ja 3 tuplana.

*Sivut 12-13: Johdon strateginen tilannekuva (THL) tulee päivittyä sitä mukaan, kun mittareiden tiedot ovat saatavilla. Tällä hetkellä JST tarjoa useita kuukausia vanhaa tietoa saatavuuteen liittyen.

PTH:n ja ESH:n hoitoonpääsytiedot ovat marraskuulta 2024, vaikka THL:n tietokantaraporteista on saatavilla jo tammikuun 2025 tiedot.

KYMENLAAKSON KOMMENTIT JA KYSYMYKSET LIITTEeseen 1:

*Mittari 1: Mikä on mittarin valmistumisaikataulu? Hanketyö aloitettu 1.8.2021. Kansallinen terveysindeksi - THL

*Mittari 2: Mistä ennaltaehkäistävissä oleva sairastavuus tieto on saatavissa? Onko tämä kehitteillä?

*Mittari 3: Miten Hyte -työn aktiivisuutta mitataan?

*Mittari 9: 1.1.2025 hoitotakuun muutoksen myötä, hoitotakuun enimmäisajan toteutumista tarkastellaan ikäryhmittäin (0-22 -vuotiaat ja 23 vuotta täyttäneet). Ehdotus: Saatavuus mittaristossa huomioidaan lainsäädännöllinen ikäluokittelu, mikä molemmilla ikäluokilla käytetään 14 vuorokauden enimmäisaikaa. Perusteluna: 23 vuotta täyttäneillä hoitotakuun enimmäisaika on 6 kk.

*Mittari 10: Mittari kuvastaa tarkasteluvuoden elokuun hoitoonpääsyn tilanne (ind 4771), eikä siten kuvaa kokonaisuutta hoitoonpääsyn osalta. Lisäksi todettakoon että, Sotkanetin indeksin päivittyminen on hidasta verrattuna THL:n tietokantaraportteihin. Huomioitavaa on, että indikaattori 3332 ei ole saatavilla Sotkanetistä.

Ehdotus: Erikoissairaanhoidon saatavuutta tarkastellaan THL:n tietokantaraportin kautta: yli 180 vrk hoitoa odottaneet, %. Näin myös kaikkien hoitoonpääsyjen osalta osuuksien tarkastelu hoitoonpääsyn toteutumisesta.

Lisäysehdotus terveydenhuollon saatavuutta kuvaavaksi mittariksi:

Suun terveydenhuollon kiireettömän 3 / 6 kuukauden enimmäisajan toteutuminen eri ammattiryhmien osalta, % hoitoonpääsykäynneistä (THL:n tietokantaraportit)

Avohilmo: Suun terveydenhuollon hoitoonpääsyn ensimmäisen hoitotapahtuman enimmäisajan toteutuminen - THL kuutio- ja tiivistekäyttöliittymä. 1.1.2025 hoitotakuun muutoksen myötä, hoitotakuun enimmäisajan toteutumista tarkastellaan ikäryhmittäin (0-22 -vuotiaat ja 23 vuotta täyttäneet). 0-22 vuotiaat: 3kk, 23 vuotta täyttäneet 6 kk.

*Mittari 13: Sotkanet indikaattori 5506? Metadata - Sotkanet.fi, Tilasto- ja indikaattoripankki - 5506

*Mittari 14: Sotkanet indikaattori 5021? Metadata - Sotkanet.fi, Tilasto- ja indikaattoripankki - 5021

*Mittari 15: Sotkanet indikaattori 5075? Metadata - Sotkanet.fi, Tilasto- ja indikaattoripankki - 5075

Mittaritietoihin tulee merkitä indikaattori- tieto tai kansallinen rekisteritietolähde

Tiedot päivittyvät hitaasti. 28.2.2025 saatavilla ei ole vielä 2024 dataa. Vuositason tieto.

*Mittari 16: Käytetäänkö tässä kansallista rekisteritietoa? Tietyn vuoden nostaminen tarkasteluun ei ole mielekästä. ” Osuus psykiatrisessa sairaalahoidossa vuonna 2023 olleista”

*Mittari 20: Sotkanet indikaattori 5004? Mittarin nimi: Etäasiointikäynnit,...
<https://sotkanet.fi/sotkanet/fi/metadata/indicators/5004>

*Mittari 22: Mittaritieto ei saatavilla Sotkanetistä.

Mittaritietoihin tulee merkitä indikaattori- tieto tai kansallinen rekisteritietolähde

Tiedot päivittyvät hitaasti. 28.2.2025 saatavilla ei ole vielä 2024 dataa. Vuositason tieto.

*Mittari 23: Sotkanet 5372? <https://sotkanet.fi/sotkanet/fi/metadata/indicators/5372>

*Mittari 24: Sotkanet 5036? <https://sotkanet.fi/sotkanet/fi/metadata/indicators/5036>

*Mittari 25: Sotkanet 5052? <https://sotkanet.fi/sotkanet/fi/metadata/indicators/5052>

Mittaritietoihin tulee merkitä indikaattori- tieto tai kansallinen rekisteritietolähde

Tiedot päivittyvät hitaasti. 28.2.2025 saatavilla ei ole vielä 2024 dataa. Vuositason tieto.

*Mittari 44: Hyödynnetäänkö kansallisen diabetesrekisterin dataa? Diabetesrekisteri, Diabetesrekisterin tulosraportti. Tarkastellaanko tässä tyyppin 1 vai tyyppin 2) Rekisterissä tiedot tyypeittäin!

*Mittari 45: Mistä tämä tieto saadaan? Olisiko tämän kansansairausryhmän osalta hyvä hyödyntää kansallisen sydänrekisterin dataa? Sydänrekisteri

*Mittari 46: Mistä tämä tieto saadaan? Sotkanetissä ei ole indikaattoritietoa, jossa käsitellään BMI yli 35

*Mittari 35: Perinataalitulaston tieto? Perinataalitulasto 2023, Liitetaulukot 1–3 Mittariin merkittävä tietolähde.

*Mittari 49: Kansallinen asiakaskokemustiedon käyttäminen tärkeää. Asiakaskokemus - THL Hyvinvointialueella otettu käyttöön kansalliset määrittelyt.

Mittarissa tulee huomioida kokonaisuudessaan tarkasteltavan ajanjakson (esim. 2026) myönteisen asiakaskokemuksen osuus. Viimeksi käytetyn terveystalouden poiminta on haasteellista.

Lehto Lauri
Kymenlaakson hyvinvointialue - Lauri Lehto, strategia- ja
integraatiopalvelujen toimialajohtaja